

Wydawnictwo Wyższej Szkoły Gospodarki Krajowej w Kutnie

NR 4 GRUDZIEŃ 2015

PÓŁROCZNIK

STUDIUM EUROPY ŚRODKOWEJ I WSCHODNIEJ

ISSN 2353-8392

KUTNO 2015

Wydawnictwo Wyższej Szkoły Gospodarki Krajowej w Kutnie Wydział Studiów Europejskich

Rada Programowo-Naukowa

Przewodniczący Rady:

prof. dr hab. Anatolij Romanyuk, Uniwersytet Narodowy im. I. Franko we Lwowie

Zastępca Przewodniczącego:

prof. nadzw. dr Zbigniew Białobłocki, Wyższa Szkoła Gospodarki Krajowej w Kutnie

prof. zw. dr hab. Edward Olszewski, Wyższą Szkołę Gospodarki Krajowej w Kutnie

Członkowie:

prof. dr hab. Wiera Burdiak, Uniwersytet Narodowy im. Jurija Fedkowycza w Czerniowcach

prof. dr hab. Walerij Bebyk, Narodowy Uniwersytet Kijowski im. Tarasa Szewczenki

prof. dr hab. Markijan Małski, Uniwersytet Narodowy im. I. Franko we Lwowie

prof. dr hab. Ihor Cependa, Narodowy Uniwersytet Przykarpcki im. Wasyla Stefanyka w Iwano-Frankowsku

prof. dr hab. Waldemar Woźniak, Wyższa Szkoła Gospodarki Krajowej w Kutnie

prof. zw. dr hab. Lucjan Ciągma, Wyższa Szkoła Gospodarki Krajowej w Kutnie

dr hab. Tomasz Hoffmann, Wyższa Szkoła Gospodarki Krajowej w Kutnie

dr hab. Krzysztof Hajder, Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu

prof. nadzw. dr hab. Zbigniew Mazur, Instytut Zachodni w Poznaniu

prof. dr hab. Walenty Baluk, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

prof. nadzw. dr hab. Piotr Korzeniowski, Uniwersytet Łódzki

dr Radosław Grodzki, Uniwersytet Szczeciński

dr Jurij Szveda, Uniwersytet Narodowy im. I. Franko we Lwowie

ks. dr Kazimierz Pierzchała, Wyższa Szkoła Gospodarki Krajowej w Kutnie

Recenzenci zewnętrzni:

prof. dr hab. Nataliya Antonyuk, Uniwersytet Opolski

prof. dr hab. Walerij Denisenko, Uniwersytet Narodowy im. I. Franko we Lwowie

prof. zw. dr hab. Bogdan Koszel, Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu

prof. dr hab. Janusz Soboń, Akademia Morska w Szczecinie

prof. dr hab. Jerzy Lewandowski, Politechnika Łódzka

prof. dr hab. Wasyl Klimonczuk, Narodowy Uniwersytet Przykarpcki im. Wasyla Stefanyka w Iwano-Frankowsku

prof. dr hab. Swietłana Naumkina, Narodowy Jużnourajski Uniwersytet Pedagogiczny im. K. D. Uszynskiego w Odessie

prof. dr hab. Galina Zelenjina, Instytut Etnopolitologii im. I. Kurasa w Kijowie

prof. Galya Gercheva, D.Sc., Rektor Wolnego Uniwersytetu Warnerńskiego

prof. Pavel Pavlov, PhD, Prorektor ds. Badań i Nauki Wolnego Uniwersytetu Warnerńskiego

Redaktor naczelny:

prof. nadzw. dr Zbigniew Białobłocki

Redaktor tematyczny:

dr Nadija Panczak-Białobłocka

Sekretarz redakcji:

Katarzyna Stęпка

Redakcja techniczna:

Łukasz Różyński

Projekt okładki i opracowanie techniczne:

Łukasz Różyński

Adres Wydawcy:

99-300 Kutno, ul. Lelewela 7,

tel. 24 355 83 40, e-mail: wydawnictwo@wsgk.com.pl

Druk i oprawa:

Mazowieckie Centrum Poligrafii

Nakład: 250 egz.

Contents

Wstęp	7
Bxi 	8
Introduction.....	9
Androschuk I. 	10
The Revolution of Dignity as a new wave of “Velvet” socio-political rebellion	10
Anton Avksentiev	
Electoral-spatial analysis of party configuration (on the material of parliamentary elections 1998–2014 in Ukraine)	18
Białobłocka Magdalena	
Political and institutional patterns of technocratic governance in non-democratic regimes: general theoretical and empirical determination.....	35
Białobłocki Krzysztof	
“Special” lgbt parties and movements and their political strategies in european democracies.....	56
Białobłocki Tomasz	
Ethnic and political conditionality of the crimea annexation and hostilities in Eastern Donbas and national minorities in Ukraine attitudes towards them	70
Białobłocki Zbigniew	
Party and electoral indicators of cabinet stability in eastern european countries: general theoretical and empirical determination .	80
Bul natiuk 	
The concept of “local democracy” within the framework of the deployment of institutional and legal forms of local self-government: correlation, formalization and schematization of the main concepts	94
Burdiak V. 	
Policy making and implementation process in Ukraine on the way to democracy	108
Butyrskaya I. 	
The republic of Bulgaria as the EU member: Scientific inquiry and findings	116

<i>Butyrskiy A</i> 	General features of Ukrainian bankruptcy legislation	126
<i>Chornyak Z.</i>	Analysis of the organizational structure transformation of the Labour party of United Kingdom	132
<i>Klymenko A</i> 	The Analysis of the problem of multiculturalism in the manifestos of ukrainian parties	140
<i>Katarzyna Krzywińska</i>	Referendum in Swiss confederation	146
<i>Osadtsa I</i> 	Use of anti-European and anti Euro-Atlantic rhetoric by Bulgarian ultranationalist party "Attack" in the parliamentary pre-election campaign of Republic of Bulgaria in 2005.....	158
<i>Panchak-Białobłocka Nadia</i>	The evolution, essence and institutional determination of european parliamentary democracies	164
<i>Pavlik E</i> 	Manipulative technologies: nature and characteristics of the usage on the example of Parliamentary elections in 2014 in Lviv region	181
<i>Polishchuk S</i> 	Tożsamość polityczna w warunkach transformacji społeczeństwa ukraińskiego	186
<i>Romaniuk A</i> 	Peculiarities of the 2015 Local Elections in Lviv Region	197
<i>Shveda Yuriy</i>	Political parties in Ukraine: "electoral parties" or "voting machines"?.....	205
<i>Slipetska A</i> 	Socio-political cleavages in Central and Eastern Europe (on the example of Poland).....	217
<i>Adam Rogala-Lewicki</i>	Systemy wspierające decyzje w procesie zarządzania politycznego	225

Zelman

Personification leader in process of political communication 250

Zasady przygotowywania tekstów 258

Вимоги до текстів статей у пів річнику 259

Wstęp

2014 rok stał się szczególnym dla Ukrainy, krajów Europy Środkowej i całego świata. Owa szczególność uwarunkowana jest szeregiem zdarzeń, jakie miały i mają miejsce w Ukrainie i determinowały narodowy, regionalny i światowy proces polityczny. Początek tym wypadkom dała Rewolucja Godności, która objęła znaczną część Ukrainy i wyraźnie określiła brak zgody większości społeczeństwa Ukrainy na utratę europejskiej perspektywy i pragnienia zmian społeczno-politycznych. Dramatyczne działania z końca lutego 2014 r., gdy rządzący autorytarny reżim zastosował brutalną siłę do zduszenia akcji protestu, doprowadziły do upadku reżimu i zmiany politycznej konfiguracji w Radzie Najwyższej Ukrainy. Jeśli wydarzenia na Majdanie w Kijowie i wielu innych majdanach pod względem formy i skutków są podobne do rewolucji, to aneksja Krymu przez Federację Rosyjską i wybuch separatyzmu we wschodnich i południowych obwodach przy aktywnym poparciu Rosji konceptualnie są podobne do kontrrewolucji. Całkowite znaczenie rewolucyjnego paradygmatu w pewnym stopniu uzależnione jest od wyników przedterminowych wyborów parlamentarnych 26 października 2014 r., jakie mają umocnić/uprawomocnić jego konsekwencje i zdolność instytucji prezydenta i nowego parlamentu do przyjęcia kompleksu reform tak niezbędnych dla ukraińskiego społeczeństwa. Rozwój opcji kontrrewolucyjnej odbywał się zgodnie z tradycyjnym schematem: próba zachowania starego systemu i wsparcie sąsiada, zainteresowanego brakiem zmian i wewnętrzną słabością Ukrainy. Przy czym wysoka waga zmian w Ukrainie spowodowała naruszenie przez kierownictwo Rosji szeregu umów/norm międzynarodowych dotyczących terytorialnej integralności i nie ingerowania w sprawy wewnętrzne. Rosja, która przez długi okres po upadku Muru Berlińskiego czuła się częścią Europy i świata demokratycznego jako partner w dziele konstruowania europejskiej pokojowej wspólnoty, na skutek swojej brutalnej ingerencji w wydarzenia na Ukrainie, przekształciła się w potężne zagrożenie dla krajów regionu i całej Europy. Sam fakt wymienionych działań bezpowrotnie zmienił sytuację w regionie i całej Europie. Odpowiednio, ocena naukowa procesów politycznych w regionie pozostaje aktualną dla zrozumienia przebiegu procesu politycznego w poszczególnych krajach i całym regionie oraz wyodrębnienia czynników, jakie wpływają na zmiany instytucjonalne. Publikacja poświęcona jest szerokiemu spektrum problemów politycznych Europy Środkowo-Wschodniej i odzwierciedla punkt widzenia polskich i ukraińskich badaczy. Spodziewamy się, że nasze publikacje wspólnie z innymi będą sprzyjać lepszemu zrozumieniu stanu rzeczy oraz tendencjom rozwoju politycznego tej części Europy.

Країни Центрально-Східної Європи після падіння Берлінського муру зазнали значних трансформацій. Умовно їх ми можемо поділити на три групи: перша – ті, які стали членами Європейського Союзу, друга – які планують приєднатися до ЄС та третя – які обрали «свій»/особливий шлях розвитку і на даному етапі не планують рухатися в напрямі об'єднаної Європи. Вже традиційно країни другої та третьої групи розглядаються науковцями та експертами, як такі, що мають різні проблеми із запровадженням засад демократії та ринкових відносин, а Білорусія та Росія оцінюються як приклади сучасного авторитаризму. Не зважаючи на означені відмінності всі країни регіону характеризуються активними змінами, які мають різні вектори спрямування. Тривалий час дослідники констатували, що факт набуття певною країною членства в Європейському Союзі означав не тільки відповідність цієї країни Копенгагенським критеріям, але і свідчив про становлення консолідованої демократії та був своєрідним гарантійним полісом подальшого демократичного розвитку. Однак, після перемоги у 2010 році на парламентських виборах в Угорщині Угорського громадянського союзу (ФІДЕС) і формування уряду В.Орбана, останній прийняв ряд контраверсійних рішень, зокрема щодо запровадження стандартів діяльності журналістів, контролю за національними меншинами (ромами), тощо, які викликали гостру критику та звинувачення керівництва Угорщини у відході від засад демократії. Все це не завадило В.Орбану після парламентських виборів 2014 року знов очолити уряд. Подібні дії не стали виключенням з правил. Низка рішень уряду Б.Шидло, сформованого партією Право і Справедливість, після перемоги на парламентських виборах 2015 року, викликали так само занепокоєння ліберально-демократичної громадськості в самій Польщі та за її кордонами. Ці та інші приклади свідчать, що країни Центрально-Східної Європи є живими політичними організмами, які демонструють не лише спільні характеристики з іншими країнами Європи, але і відчутні відмінності, приклади окремих випадків. Власне означена багатоманітність зумовлює перманенту актуальність вивчення політичних процесів у цьому регіоні та порівнянні з актуальними процесами в інших європейських полісах. Черговий піврічник «Студій Центральної та Східної Європи» власне і присвячений означеним проблемам. Сподіваємося, що він буде цікавий спеціалістам та зацікавленим читачам.

Introduction

Since the fall of the Berlin Wall, Central-Eastern European countries have undergone considerable transformations. Conventionally, they can be divided into three groups: the first one comprises the European Union member states, the second one consists of the EU candidate countries, and the third group unites those countries, which have chosen “their own”/peculiar development path and at the given stage do not intend to move towards the United Europe. Traditionally, the countries, which belong to the second and the third groups, are regarded by scientists and experts as those, which have various problems with implementing democracy and market relations, while Belarus and Russia are characterized as the examples of the up-to-date authoritarianism. Despite the determined differences, all countries of the region are described by active changes, which have various direction vectors. Continuously, the researchers argued that country’s affiliation with the European Union meant not only the country’s appropriateness to the Copenhagen criteria, but it also signified the development of consolidated democracy and was a specific warranty policy for further democratic development. However, after the election win of the Hungarian Civic Alliance (Fidesz) in Hungary in 2010 and the formation of V. Orban government, the latter made a number of controversial decisions, namely the introduction of standards concerning journalistic activity, control over the national minorities (Roma) etc., which caused severe criticism and accusation of the Hungarian government of retreat from the fundamental principles of democracy. Nevertheless, nothing prevented V. Orban from heading the government in 2014 after the parliamentary elections. Such actions were not exceptions to the rules. A row of decisions made by the government headed by B. Shydlo, which was formed by the party “Law and Justice” after the 2015 parliamentary election win, caused concern among the liberal-democratic community both in Poland and abroad. These and other examples prove that Central-Eastern European countries are living political organisms, which demonstrate not only common characteristics, which they share with other European countries, but also considerable differences, examples of certain occasions. In fact, the abovementioned diversification stipulates such permanent topicality of studying political processes in the region and in comparison with actual processes in other European states. Another biannual edition of the “Central and Eastern European Studies” is dedicated to the specified issues. We hope it will be interesting both for specialists and keen readers.